

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“
С. ГОРЕН ЧИФЛИК, ОБЩ.ДОЛНИ ЧИФЛИК, ОБЛ.ВАРНА

УТВЪРЖДА
ДИРЕКТОР
ЦВЕТЕЛИНА ЛУКОВА

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Училищната програма е приета с решение на ПС с Протокол № 14/11.09.2026 г.

1.Необходимост от програмата

Преждевременното напускане на училище е сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на учениците.

Необходимо е въвеждане на система в дейностите по превенция на отпадането и готовност за посрещане на нови предизвикателства, свързани с предпоставки за отпадане на ученици (социални и икономически фактори, процеси на миграция, честа смяна на местоживеенето и др.)

Анализ на влиянието на причини, водещи до отпадане от училище

1. Икономически причини

Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в затруднени условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище. В резултат на финансовите и икономически затруднения много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до прекъсване на присъствието в училище или до нарушаване на участието им в учебния процес.

2. Социални причини

Свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца и ученици в риск от извършване на противообществени прояви, ученици с поведение, което е трудно или е в конфликт със закона, домашно насилие, незачитане правото на избор на децата, налагането на строги наказания.

3. Образователни причини

Обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на учебното съдържание, слабости в методиката на преподаване и в организацията на обучението. Образователните причини са свързани и с начина на оценяване, квалификацията на

учителите, навиците за учене, негативни нагласи на участниците в образователния процес и липсата на мотивация, качеството на учебниците.

Трудностите при овладяването на български език и изграждането на пълноценни речево-комуникативни умения у учениците от етническите малцинства водят до социалната им изолация в училищната общност също са предпоставка за преждевременното напускане на училище.

4 Етнокултурни причини

Етнокултурното многообразие в съвременната българска образователна система се изразява в специфичните етнически, религиозни и езикови измерения. Формираните различия в условията на ранната социализация рефлектират върху процесите на вторичната (институционална) социализация на децата в процеса на обучението. Етнокултурните причини са рискови и е необходимо да бъдат идентифицирани, анализирани и едновременно с това да бъдат прилагани адекватни мерки за тяхното неутрализиране. В образователната практика липсва достатъчна чувствителност към етнокултурните характеристики на децата, което повишава риска за преждеременно напускане на училище.

2.Цели на програмата

Обща цел – Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище

Подцели:

1.Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност

Индикатор за постигане – намаляване броя на неизвинени и извинени отсъствия

2.Създаване на положителни нагласи към учебния процес

Индикатор за постигане – успеха на застрашените ученици

3.Очаквани резултати

1.Намаляване броя на безпричинните отсъствия

2.Мотивирани за учебен труд ученици

3.Повишаване на успеха

4.Задържане на настоящото състояние на липса на отпаднали ученици

5. Засилен интерес от страна на ученици и родители към целодневна организация на обучението в полуинтернатните групи

6.Мотивиране на учениците за поддържане на трайни знания и развиване на интерес в съответната област и за осмисляне на свободното време

4.Обхват на програмата

Ученици от I до VII клас, които са застрашени от отпадане по различни причини – за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа;

В по-общ смисъл целевата група включва всички ученици от училището като смисъл на превенция.

5. Дейности, форми и методи за реализиране на програмата

5.1.Дейности

5.1.1. Картотекиране на ученици в риск с превенция за задържането им в училище.

5.1.2. Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашените от отпадане ученици.

5.1.3.Своевременно информироване на родителите за успеха и отсъствията на учениците.

5.1.4.Ежемесечно изпращане на уведомителни писма до дирекция „ Социално подпомагане” за ученици, допуснали повече от пет неизвинени отсъствия.

5.1.5.Търсене на съдействие по компетентност от различни институции за ограничаване на проблема с отпадането на учениците от училище.

5.1.6.Осигуряване на безплатни закуски за учениците от I - IV клас.

5.1.7.Предоставянето на безплатни учебници и учебни помагала от I до VII клас - предпоставка за намаляване риска за отпадане от училище.

5.1.8.Диалог със семействата на застрашените от отпадане деца.

5.1.9.Беседи в часа на класа.

5.1.10.Превантивна дейност на училищната комисия за превенция на противообществените прояви.

5.1.11.Обхождане на домовете, поддържане на тесни контакти с родителите или близките, които се грижат за децата.

5.1.12.Ангажиране на учениците в извънкласни и извънучилищни форми и мероприятия.

5.1.13.По-широкото приложение на компютъра и на интерактивни методи в образователно-възпитателния процес, работа по различни проекти с включване на учениците.

- 5.1.14.Осигуряване на атрактивна и приятна обстановка в класните стаи.
- 5.1.15.Повишаване на ефективността от дейността на педагогическия състав за намаляване на отпадането на учениците от училище.
- 5.1.16.Ангажиране на родителите в кариерното ориентиране на тяхното дете – ключов елемент в подхода за превенция на ранното отпадане на децата от училище.
- 5.1.17.Осигуряване на постоянен достъп до спортната база на училището.
- 5.1.18.Обхващане на децата в ПИГ и осигуряването на целодневно обучение със специализирана педагогическа подкрепа.
- 5.1.19.Активизиране на ученическото самоуправление
- 5.1.20. Предприемане на процедура за издаване на наказателни постановления от кмета на общината за родители, настойници и попечители, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.

5.2.Форми и методи за работа с деца, застрашени от отпадане

5.2.1.Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи.

5.2.2.Ангажиране на родителите – овластяване и ангажиране на родителите за активно участие в училищния живот, чрез създаване на родителски клуб, който регулярно реализира срещи свързани с активния училищен живот на децата и помага в работата по случаи на застрашени от отпадане деца.

5.2.3.Активизиране на учениците – чрез създаването на ученически парламент и активната му дейност по превенция на отпадането, чрез въвеждането на практиката на „ученици – наставници“ и други;

5.2.4.Въвеждане на интеркултурно и интерактивно образование

5.2.5.Изготвяне на личен профил на застрашените от отпадане ученици

5.2.6. Създаване на толерантна учебна среда

5.2.7.Помощ за усвояването на учебният материал и при затруднения

5.2.8.Осигуряване на място, където могат да споделят проблемите си

5.2.9.Осигуряване на помощ при проблеми с родителите, когато те възпрепятстват посещението училище

5.3.Форми на сътрудничество с родителите

5.3.1. Съобщения до родителите.

Те имат за цел да поддържат непрекъснато общуване между двете институции и да подхранват доверието между тях. Те държат родителите не само информирани и съпричастни, но и отговорни към живота на училището. За децата те са знак за взаимодействието между двете институции и значимостта, която имат за тях, те са символ на детската ценност.

5.3.2. Интернет сайт.

Той има информационен характер и съдържа информация за извършеното в училището за определен период.

5.3.3.Посещения по домовете.

Тяхната задача е на основата на откритост и познаване от учителите на семейството, на условията (материални, културни и социалнопсихо-логически), при които расте и се развива личността, да се изгради доверие и разбиране между двете институции.

5.3.4. Консултации.

Те имат двояко значение: родителите да бъдат подпомогнати (запознати, посъветвани, да участват в беседа) от професионалисти - педагози за участие в определени сфери от дейността на училището и класа/паралелката както и да участват пълноценно в обсъждането на важни въпроси за възпитанието и обучението на децата им.

5.3.5. Родителски срещи.

Те са традиционна форма на взаимодействие на училището и семейството. На родителските срещи се прави общ преглед на дейността на училищния клас/паралелка за определен период от време.

5.3.6. Родители-доброволци.

Доброволният труд на родителите има различни педагогически измерения. В частност значимо е това, че учи и възпитава родителите на родителство и на сътрудничество с училището, а учителите – да виждат по-широк смисъл на работата си. Доброволният труд е и граждански пример за децата.